

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)
20 päivänä kesäkuuta 2002 *

Asiassa C-299/01,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään H. Michard, prosessiosoite
Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Luxemburgin suurherttuakunta, asiamiehenään N. Mackel,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella 15 päivänä lokakuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY)

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

N:o 1612/68 (EYVL L 257, s. 2) 7 artiklan 2 kohdan eikä EY 43 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on pitänyt voimassa taattua vähimmäistuloa koskevan etuuden myöntämisedellytyksen, jonka mukaan asianomaisen on pitänyt asua Luxemburgissa tietyn ajanjakson ajan,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja S. von Bahr sekä tuomarit D. A. O. Edward (esittelevä tuomari) ja C. W. A. Timmermans,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 18.4.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 26.7.2001 ja jossa yhteisöjen tuomio-

istuinta vaaditaan toteamaan, että Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella 15 päivänä lokakuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 (EYVL L 257, s. 2) 7 artiklan 2 kohdan eikä EY 43 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on pitänyt voimassa taattua vähimmäistuloa koskevan etuuden myöntämisedellytyksen, jonka mukaan asianomaisen on pitänyt asua Luxemburgissa tietyn ajanjakson ajan.

2 EY 43 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Jäljempänä olevien määräysten mukaisesti kielletään rajoitukset, jotka koskevat jäsenvaltion kansalaisen vapautta sijoittautua toisen jäsenvaltion alueelle. Myös kielletään rajoitukset, jotka estävät jäsenvaltion alueelle sijoittautuneita jäsenvaltion kansalaisia perustamasta kauppavedustajan liikkeitä, sivuliikkeitä ja tytäryhtiöitä.

Jollei pääomia koskevan luvun määräyksistä muuta johdu, sijoittautumisvapauksen kuuluu oikeus ryhtyä harjoittamaan ja harjoittaa itsenäistä ammattia sekä oikeus perustaa ja johtaa yrityksiä, erityisesti 48 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettuja yhtiöitä, niillä edellytyksillä, jotka sijoittautumisvaltion lainsäädännön mukaan koskevat sen kansalaisia.”

3 Asetuksen N:o 1612/68 7 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jäsenvaltion kansalaisen on työntekijänä toisen jäsenvaltion alueella saatava samat sosiaaliset ja verotukselliset etuudet kuin kotimaisten työntekijöiden.

- 4 Luxemburgissa 26.7.1986 annetun lain 2 §:ssä, joka koskee a) taattua vähimmäistuloa koskevan etuuden perustamista, b) kansallisen sosiaaliturvaohjelman perustamista ja c) kansallisen avustusrahaston perustamisesta 30.7.1960 annetun lain, sellaisena kuin se on muutettuna, muuttamista, säädetään, että tulojen täydennys myönnetään ainoastaan henkilöille, jotka ovat asuneet Luxemburgissa vähintään kymmenen vuotta viimeisten 20 vuoden aikana. Luxemburgissa taattua vähimmäistuloa koskevan etuuden perustamisesta 29.4.1999 annetun lain (Mémorial A 1999, s. 1390), joka tuli voimaan 1.3.2000 ja jolla kumottiin 26.7.1986 annettu laki, 2 §:n 2 momentissa säädetään, että voidakseen saada tässä laissa tarkoitettuja etuuksia, ”henkilön on täytynyt asua Luxemburgin suurherttuakunnassa vähintään viisi vuotta viimeisten 20 vuoden aikana”.
- 5 Koska komissio katsoi, ettei Luxemburgin lainsäädäntö ollut yhteensoveltuva syrjäintäkiellon periaatteen kanssa, se aloitti jäsenyyssvelvoitteiden noudattamista jättämistä koskevan menettelyn. Kehotettuaan Luxemburgin suurherttuakuntaa esittämään sille huomautuksensa, komissio antoi 26.1.2000 perustellun lausunnon, jossa se vaati tätä jäsenvaltiota toteuttamaan työntekijöiden osalta asetuksen N:o 1612/68 7 artiklan 2 kohdan ja itsenäisten ammatinharjoittajien osalta EY 43 artiklan noudattamisen edellyttämät toimet kahden kuukauden kuluessa lausunnon tiedoksiantamisesta.
- 6 Luxemburgin viranomaiset ilmoittivat 31.5. ja 15.6.2000 päivätyillä kirjeillä päätöksestään muuttaa 29.4.1999 annettua lakia noudattaakseen perusteltua lausuntoa. Ne täsmensivät myöhemmin, että lainsäädännön muutosta koskevan esityksen pitäisi olla parlamentin äänestyksessä hyväksyttävänä istuntokautena 2000–2001.
- 7 Komission yksiköt kehottivat 24.7.2000 päivätyllä kirjeellä Luxemburgin viranomaisia myöntämään taattua vähimmäistuloa koskevan etuuden välittömästi niille muiden jäsenvaltioiden kansalaisille, joilta se oli evätyä asumisen pituutta koskevan edellytyksen täyttymättä jäämisen vuoksi. Luxemburgin

viranomaiset vastasivat 26.10.2000 päivätyllä kirjeellään, että sovellettavan lainsäädännön puuttuessa vaatimusta oli mahdotonta noudattaa kyseisten kansalaisten hyväksi.

- 8 Näin ollen komissio päätti nostaa nyt käsiteltävänä oleva kanteen.
- 9 Komissio toteaa, että Luxemburgin lainsäädännöllä rikotaan selvästi yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, jolla kielletään sekä kansalaisuuteen perustuva näkyvä syrjintä että kaikki peiteltyyn syrjinnän muodot, jotka muita erottelu-perusteita soveltamalla johtavat samaan lopputulokseen.
- 10 Luxemburgin hallitus ei kiistä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä, mutta se toteaa hyväksyneensä 22.3.2000 lakiesityksen 29.4.1999 annetun lain muuttamiseksi ja että se ilmoittaa komissiolle heti lain tultua hyväksytyksi. Se kehottaa yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään kanteen tai lykkäämään asian käsittelyä, jotta komissio luopuisi kanteestaan.
- 11 Tämän osalta on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sen arvioiminen, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on tehtävä ottaen huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se on perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä (ks. mm. asia C-394/00, komissio v. Irlanti, tuomio 17.1.2002, Kok. 2002, s. I-581, 12 kohta). Samoin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen kohde määräytyy komission perustellun lausunnon perusteella, ja vaikka jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen päättyisi perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymisen jälkeen, kanteen ajamiseen on edelleen se intressi, että tällä tavoin voidaan saada vahvistettua peruste jäsen-

valtion mahdolliselle vastuulle niitä kohtaan, joiden etuihin jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen vaikuttaa (ks. mm. asia 154/85, komissio v. Italia, tuomio 17.6.1987, Kok. 1987, s. 2717, 6 kohta).

- 12 Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut velvoitettaan saattaa asetuksen N:o 1612/68 7 artiklan 2 kohta ja EY 43 artikla osaksi kansallista oikeutta perustellussa lausunnossa asetetussa määräajassa. Taattua vähimmäistuloa koskevan etuuden myöntämisedellytys, jonka mukaan asianomaisen on pitänyt asua Luxemburgissa viiden vuoden ajan, on kyseisen säännöksen ja määräyksen vastainen ja merkitsee välillistä syrjintää.
- 13 Näin ollen komission kanne on perusteltu.
- 14 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut asetuksen N:o 1612/68 7 artiklan 2 kohdan eikä EY 43 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on pitänyt voimassa lainsäädännössään säädetyt, taattua vähimmäistuloa koskevan etuuden myöntämisedellytyksen, jonka mukaan asianomaisen on pitänyt asua Luxemburgissa tietyn ajanjakson ajan.

Oikeudenkäyntikulut

- 15 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Luxemburgin suurherttuakunta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella 15 päivänä lokakuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 7 artiklan 2 kohdan eikä EY 43 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on pitänyt voimassa taattua vähimmäistuloa koskevan etuuden myöntämisedellytyksen, jonka mukaan asianomaisen on pitänyt asua Luxemburgissa tietyn ajanjakson ajan.

- 2) Luxemburgin suurherttuakunta veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

von Bahr

Edward

Timmermans

Julistettiin Luxemburgissa 20 päivänä kesäkuuta 2002.

R. Grass

S. von Bahr

kirjaaja

neljännen jaoston puheenjohtaja